

במסילה נעלה

מאת

הרב יואל רועי משדי שליט"א
מח"ס "במסילה נעלה" ור"מ בישיבת "נזר התורה"

"וְאֶזְיִיכֶם כָּל בַּיִת יִשְׂרָאֵל יִבְכּוּ אֶת הַשְּׂרִיפָה אֲשֶׁר שָׂרַף ה'". (ו. י.)

לא בכדי פרשתינו חלה בדיוק בימי השבעה על מרן אביר הרועים רבי חיים קניבסקי זצוק"ל, בה מוזכר הפסוק "ואזיכם כל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ה'".

ואיתא במשנה במסכת אבות פרק ו (משנה א), רבי מאיר אומר: כל העוסק בתורה לשמה זוכה לדברים הרבה, ולא עוד אלא שכל העולם כולו כדאי הוא לו. נקרא רע, אהוב, אוהב את המקום, אוהב את הבריות, משמח את המקום, משמח את הבריות, ומלבשתו ענוה ויראה, ומכשרתו להיות צדיק וחסיד וישר ונאמן, ומרחקתו מן החטא, ומקרבתו לידי זכות, ונהנין ממנו עצה ותושיה בינה וגבורה, שנאמר לי עצה ותושיה אני בינה לי גבורה, ונותנת לו מלכות וממשלה וחקור דין, ומגלין לו רזי תורה, ונעשה כמעין המתגבר וכנהר שאינו פוסק, והוי צנוע וארך רוח ומוחל על עלבונו ומגדלתו ומרוממתו על כל המעשים.

כל הדברים הללו נתקיימו באבינו רוענו, אדונינו מורינו ורבינו, מאיר דרכינו וסולל נתיבותינו
רבן של כל בני הגולה, מרן שר התורה הגאון הגדול רבי שמריהו יוסף

חיים קניבסקי זצוקללה"ה

אשר האיר לעולם כולו בכבוד תורתו והדר קדושתו, איש אלוקים קדוש אשר נשא את משא העם על לבו, אביהם ולבם של ישראל,
ממנו תורה, ממנו הוראה, ממנו עצה, ממנו ברכה. זכותו תגן עלינו אמן.

**בעיצומם של הנקיונות לפסח באה פרשתינו ומזכירה לנו
שצריך להזדר בכשרות לא רק בפסח...**

הנה פרשה זו נקראת סמוך ונראה לימי הפסח, בזמן שבבתי ישראל רבים עסוקים בנקיונות לקראת חג הפסח הממשמש ובא.

ורמז נפלא נראה בזה בס"ד, דהנה כידוע ישראל עם קדושים מחמירים בימי הפסח בכשרות המאכלים באופן הנעלה ביותר, ואפילו בדברים שמותרים מעיקר הדין. וכפי שכתב הפלא יועץ (ערך פסח), שנוהרים ישראל לבער החמץ בתכלית הזהירות ומחמירים יותר ממה שצריך, ועיקר הזהירות הוא במה שנותן לתוך פיו שלא יהא שום חשש חימוץ ותערובת חמץ ולצאת ידי כל הדעות. וכיוצא בכתב הגר"ז בתשובה (סימן ו), בשם האריז"ל, שיש להחמיר כל החומרות בפסח. עוד ראיתי בשו"ת חלקת יעקב האו"ח (סימן קצח), ששמע בשם המהרי"ד מבעלזא, שכאשר באה לפניו שאלה בעניני פסח, היה אומר להשוואל בתחילה, שבעניני חג הפסח צריך כל אחד להחמיר כל מה שאפשר, ורק לאחר שהקדים לו הקדמה זו, אמר לו, וכעת אמור את שאלתך. וכהנה עוד בדברי הפוסקים.

והנה ישנם כאלה אשר מקפידים בימי הפסח בכל מיני חומרות ומנהגים (כפי מנהגם של רבים מבני ישראל כאמור), אך כל זה רק בימי הפסח, ואילו בשאר ימות השנה מורים לעצמם היתר לרכוש כל מיני מוצרי מאכל עם כל מיני 'חותמות' מודפסות למיניהם, וקונים מכל הבא ליד ומכל אשר על המדף, ואוכלים בכל מיני מקומות מסוימים שאין שם השגחה טובה ומהודרת.

ועל כן באה פרשתינו - בה קוראים אנו באריכות על איסורי אכילה שונים - לרמוז לנו, שאמנם דבר טוב ונכון להדר בנקיון הבית לקראת הפסח באופן הנעלה ביותר, [וכמבואר בשו"ע סימן תמב (סעי' ו)], נהגו לגרר הכתלים והכסאות שנגע בהם חמץ, ויש להם על מה שיסמוכו. וביאר במשנה ברורה (ס"ק כח), שרצונו לומר, שאין ללעוג על המנהג לומר שהוא מנהג שטות וחומרה יתירה. (ועיי"ש בשעה"צ). אך מכל מקום גם בימים שקודם הפסח, בשאר ימות השנה, יש להקפיד בכשרות המאכלים כאמור, ולנקות את הבית מכל דבר מאכל שאינו בכשרות מהודרת.

[והנה כל זה בשנים מעוברות, אך ברוב השנים, פרשת שמיני נקראת מיד לאחר הפסח, בה קוראים אנו באריכות על איסורי אכילה שונים כאמור, וגם זאת לרמוז לנו שאין להשליך את ההנהגה הזאת מאחורינו, וגם לאחר הפסח אין לזלזל בכשרות המאכלים. ואמנם ישנם כמה דינים אשר מצאנו בהם חומרא בפסח יותר משאר ימות השנה, מ"מ למדנו את העיקרון האמור, שאין לנו להקל ראש בענין כשרות המאכלים כדת גם לאחר הפסח כאמור. ויש לרמוז זאת בפסוק בפרשתינו 'והתקדשתם והייתם קדשים' (יא מד), כשם ש'התקדשתם' בקדושת המאכלים בימי הפסח, הן במניעת איסורי חמץ והן באכילת מצת מצוה, כן מכח זה 'והייתם קדושים' גם בשאר ימות השנה].

תשובות ממרן שר התורה הגר"ח קניבסקי זיע"א

נביא בזה כמה תשובות שקיבלנו ממרן זצוק"ל.

א בענין הסגולה שאמר מרן הקהילות יעקב להגר"ח קרייזוירטה, דהנה ב"אלו דברים שאין להם שיעור" וכו', אמרי' "ביקור חולים, והכנסת כלה, ולוית המת". לומר לך שאם חלה ח"ו, יתעסק בהכנסת כלה, וינצל מלוית המת. ע"כ. האם הדברים אמורים רק על העוסק במצוה זו בממונו וכדו', או נאמר אפילו על אותם שדכנים המתעסקים בשידוך בנות ישראל.

תשובת מרן: בודאי.

ב אודות הקפידא שלא ליתן לאחר לקפל התפילין שלו, היאך הדין במי שהשאיל תפיליו לאחר, האם בעל התפילין יקפלם, או דילמא המשאיל שהניחם יקפלם?

תשובת מרן: מי שלבשם. [א"ה. ועי' בבן איש חי (שנה ראשונה) סוף פר' חיי שרה וז"ל: כשחולץ תפיליו, טוב שהוא בעצמו יקפלם ויניחם בכיס, לחבוב מצוה, ולא כאותם שנותנים התפילין לשמש שלהם לקפלן, ודוגמא לזה מצינו דאמרו רבותינו זכרונם לברכה, גבי ספר תורה, הגולל נוטל שכר כנגד כולן. ע"כ. וכיוצ"ב כתב ג"כ שם בפר' נח (סי' טז) גבי טלית: גם כתוב באחרונים שכל אדם יקפל טליתו כל יום אחר התפילה בידו, ולא יתנונו לשמש לקפלן, דקשה למזל].

ג מזוזה הקבועה למטה משליש העליון אפילו ב'מיעוטה' בלבד, לא יצא יד"ח. ולכאורה, מדוע לא שייך לדון בזה דין רובו ככולו, כיון שרובה במקומה?

תשובת מרן (בודאי ע"ד צחות): מזוזה סגולה לעשירות, ואין הולכין בממון אחר הרוב.